

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátu složeném z předsedy Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse a soudců JUDr. Jiřího Derfla a Mgr. Bc. Ondřeje Šafránka ve věci

žalobce: **Mgr. V. V.**, narozen X
bytem X

proti

žalovaným: **1. Zastupitelstvo města Teplice**
sídlem náměstí Svobody 2/2, 415 01 Teplice
2. primátor města Teplice
sídlem náměstí Svobody 2/2, 415 01 Teplice

o žalobě proti usnesení 1. žalovaného č. 129/25 ze dne 16. 12. 2025 a o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím v nezajištění opravy sochy rudoarmějce, jejím nenavrácení na původní místo po jejím stržení a poškození dosud neztotožněným pachatelem a dále v odstranění poškozeného pomníku připomínajícího osvobození Československa Rudou armádou v roce 1945 jen z faktického rozhodnutí 2. žalovaného

takto:

I. Žaloby se odmítají.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- Krajskému soudu v Ústí nad Labem byla dne 2. 3. 2026 doručena žaloba, ve které žalobce napadl výše označené usnesení 1. žalovaného (*byť na některých místech žalobce uvádí Litoměřice, pozn. soudu*). Tímto usnesením 1. žalovaný rozhodl o vyřazení dlouhodobého hmotného nemovitého majetku – pomník rudoarmějce, inventární číslo 200081500019. Tuto část žaloby posoudil soud jako žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“). Žalobce se současně domáhal ochrany před nezákonným zásahem (§ 82 a násl. s. ř. s.), který spatřoval ve shora uvedených jednáních žalovaných.
- Dne 3. 3. 2026 žalobce podal revidovanou žalobu. Navrhl, aby soud
 - zrušil shora označené usnesení 1. žalovaného,
 - vyslovil nezákonnost zásahu 1. žalovaného spočívajícího v nezajištění opravy sochy rudoarmějce a jejím nenavrácení na původní místo do Havlíčkových sadů po jejím stržení a poškození dosud neztotožněným pachatelem v květnu 2025,

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

- vyslovil nezákonnost zásahu 2. žalovaného spočívajícího v odstranění poškozeného pomníku připomínajícího osvobození Československa Rudou armádou v roce 1945 bez kladného usnesení 1. žalovaného
 - a přikázal 1. žalovanému zajistit obnovení stavu před těmito zásahy (zajistil opravu sochy a její opětovnou instalaci na pomník) ve lhůtě šesti měsíců od právní moci rozsudku.
3. V žalobě žalobce zpochybňoval odstranění zmíněného pomníku. Poukázal na to, že se jedná o vojenský památník, ke kterému by se chtěl v květnu 2026 dostavit a projevit úctu faktickým osvoboditelům podstatné části Československa, nicméně žalovaní mu znemožnili přístup. Podotkl, že žalovaní nedbají mezinárodních závazků, neboť podle čl. 21 odst. 1 smlouvy mezi Českou republikou a Ruskou federací o přátelských vztazích a spolupráci (sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 99/1996 Sb.) má každá smluvní strana na svém území zajišťovat péči o vojenské hroby a vojenské pomníky druhé smluvní strany, jejich udržování a přístup k nim. Žalobce konstatoval, že pomník je válečným hrobem ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech a pietních místech a o změně zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Žalovaní tak odstraněním pomníku porušili § 3 odst. 2 zmíněného zákona. Podle žalobce není legitimním důvodem pro odstranění památníku z veřejného prostoru fakt, že jej poškodil neznámý pachatel trestného činu.
 4. Soud se nejprve zabýval tím, zda jsou splněny podmínky řízení. Podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. platí, že *nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže soud o téže věci již rozhodl nebo o téže věci již řízení u soudu probíhá nebo nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat.*
 5. Z § 4 odst. 1 s. ř. s. plyne, že *soudy ve správním soudnictví rozhodují o*
 - a) *žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen „správní orgán“),*
 - b) *ochraně proti nečinnosti správního orgánu,*
 - c) *ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu,*
 - d) *kompetenčních žalobách.*
 6. Soudní řád správní definuje správní orgán jako orgán moci výkonné, orgán územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobu nebo jiný orgán, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 5. 2008, č. j. 4 Ans 9/2007-197, č. 1717/2008 Sb. NSS, vyložil, že *„zákonná definice obsahuje tři prvky: za prvé, jedná se o orgán moci výkonné či jiný z typu orgánů v definici uvedených. Za druhé, tento orgán rozhoduje o právech a povinnostech fyzických a právnických osob. Za třetí, toto rozhodování se děje v oblasti veřejné správy“.* Přezkumu ve správním soudnictví může být podrobena jen taková činnost, která naplňuje všechny tři citované definiční prvky (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2010, č. j. 2 As 52/2010-59, č. 2133/2010 Sb. NSS).
 7. Z naposledy zmíněného rozsudku vyplývá, že právní akt obce nelze ve správním soudnictví přezkoumat tehdy, jestliže obec vystupovala jako účastník soukromoprávních vztahů v

rovném postavení s druhou smluvní stranou, respektive pokud by se jednalo o prosté majetkoprávní úkony (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2015, č. j. 8 As 72/2015-67, č. 3365/2016 Sb. NSS). Obdobný závěr učinil Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 13. 12. 2006, č. j. 3 Ans 9/2005-114, č. 1075/2007 Sb. NSS (při nakládání s vlastním majetkem a hospodaření s ním vystupuje obec jako účastník soukromoprávních vztahů, nikoli jako nositel moci veřejné).

8. Nejvyšší správní soud dále v rozsudku ze dne 29. 2. 2024, č. j. 8 As 276/2022-59, vyslovil: „*Jestliže obec jako vlastník válečného hrobu (§ 3 odst. 1 zákona č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech) rozhodne o přemístění sochy z pomníku, jež je součástí takového hrobu, a přemístění uskuteční, jedná se o správu vlastního majetku, nikoliv o vrchnostenský postup správního orgánu.*“ Současně Nejvyšší správní soud konstatoval, že „*přístup k válečnému hrobu svojí povahou neodpovídá soukromoprávnímu institutu služebnosti, u něhož by bylo možno uvažovat o soukromoprávní ochraně poskytované soudy v občanském soudním řízení. Naopak na něj lze nablížit spíše jako na veřejné užívací právo, které je však v civilním soudnictví nevynutitelné (to ostatně platí i pro správní soudnictví)*“. Tímto rozsudkem Nejvyšší správní soud zrušil žalobcem zdůrazňovaný rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 11. 2022, č. j. 30 A 34/2022-189, a žalobci vysvětlil, proč nebyl namíste postup podle § 46 odst. 2 s. ř. s.
9. Citované závěry jsou plně použitelné i v nyní řešené věci a zdejší soud nemá důvod se od nich jakkoli odchýlit. Ani zde totiž ze strany žalovaných nejde o vrchnostenský postup správního orgánu, nýbrž o správu vlastního majetku Statutárního města Teplice (neopravení sochy v majetku města, její nenavrácení na původní místo, její vyřazení z dlouhodobého majetku a odstranění pomníku). Do pravomoci správních soudů však spadá jen poskytování ochrany proti postupu správních orgánů, tj. orgánů jednajících při výkonu veřejné moci, tedy postupujících vrchnostensky.
10. Vycházeje z těchto úvah soud konstatuje, že není nadán pravomocí uvedené žaloby věcně projednat. Tento nedostatek podmínek řízení je přitom neodstranitelný. Soud proto podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. obě žaloby obsažené v podání ze dne 2. 3. 2026 ve znění opravy ze dne 3. 3. 2026 odmítl.
11. Z důvodu odmítnutí žalob soud současně v souladu s § 60 odst. 3 větou první s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 1. dubna 2026

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus v. r.
předseda senátu